

1. Referentie

Referentie	du Bois-Reymond, M., Plug, W. te Poel, Y. & Ravesloot, J. (2001). 'En dan maar verder kijken...' Onderwijs- en werktrajecten van jongeren: een longitudinaal onderzoek. <i>Mens en maatschappij</i> , 76, (1), 5-21.
Taal	Nederlands
ISBN	/
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

In dit artikel werden data van een longitudinaal onderzoek over de onderwijs- en werktrajecten van jongeren gepresenteerd. De data werden verkregen uit biografische interviews met ongeveer 100 jongeren tussen de 16-en 19 jaar in 1988 en dan nog eens in 1997, als ze rond de 20 jaar zijn. De data wijzen grote variaties aan tussen de verschillende trajecten, dit heeft te maken met beslissingen die gemaakt werden tijdens de overgang van jeugd naar jongvolwassenheid. Naast normaal – biografische trajecten, komen alle soorten van combinaties van trajecten of wisseltrajecten voor bij zowel jongens als meisjes, dit toont aan dat de keuzemogelijkheden, maar ook de risico's groter geworden zijn in vergelijking met het verleden. De verschillende types van trajecten komen overeen met hoe de jongeren denken over de combinatie van werk en zorgtaken.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Gezin, onderwijs, welzijn, werk
Trefwoord(en)	Arbeidstraject, combinatie werk – gezin, opleidingstraject, rolpatronen, schoolverlaten

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Manuela Du Bois-Reymond, Wim Plug, Yolanda te Poel & Janita Ravesloot

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Hoeveel en welke jongeren hebben het onderwijstraject zo doorlopen als het 'bedoeld' is en welke differentiaties zijn er mogelijk? Wat is de mening van jongeren over de combinatie van gezins – en werktaken?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeksmethode	Kwantitatief, kwalitatief, longitudinaal onderzoek met semi-gestructureerde biografische interviews en casestudies
Onderzochte groep	120 16 tot 19 jarigen bij aanvang en 85 jongeren die tot op het einde meegedaan hebben.
Bereik	Nationaal (Nederland)

7. Resultaten

Onderwijs traject	Iets meer dan de helft van de jongeren heeft het onderwijstraject zonder omwegen doorlopen. Een minderheid is bij de laatste bevraging nog steeds aan het studeren op de universiteit. Een minderheid van vrouwen is onmiddellijk naar de arbeidsmarkt gegaan na het middelbaar onderwijs. De meeste hebben opleiding en werk gecombineerd. Een aantal volgen een vervolgopleiding na het voortgezet onderwijs, wisselen werk af met studies of reizen of volgen ingewikkelde opleidings- en beroepstrajecten.
Arbeidstraject	Jongens en jonge mannen zeggen over het algemeen nog niet te weten hoe zij werk en gezin

gecombineerd met gezin	zullen combineren, dit zal vooral van hun partner afhangen. Er zijn minder jongeren, meer meisjes, die voltijds werk en ouderschap combineren. Deeltijds werken in combinatie met een gezin zit in de lift, vooral voor meisjes. Dit stijgt naarmate ze ouder worden. De idee van eerst te werken en dan voltijds thuis te blijven is sterk teruggezonken. Dit komt wel nog voor bij jongens. Sommigen onder hen willen daarna deeltijds gaan werken. Jongeren twijfelen wel meer over deze mogelijkheden. Heel weinig meisjes willen geen kinderen. Bij ongeveer driekwart van de respondenten wijzigde de werk – gezinsopvatting gedurende het onderzoek.
------------------------	--

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/

9. Beleidsaanbevelingen

Nee

10. Samenvatting

Jongeren die aan het einde van hun middelbare school staan, hebben doorgaans geen helder levensplan voor ogen. Tegelijkertijd beseffen zij wel hoe belangrijk plannen en het calculeren van opties en risico's is.

De onderzoeksresultaten laten zien dat het keuzeproces ten aanzien van onderwijs en arbeid met name bij de lage onderwijstrajecten van korte duur is en dat de transitieperiode vlug afgerond is, terwijl dat bij uitgerekte-, stapel – en combinatietrajecten veel minder het geval is. Daar worden nieuwe transitietrajecten ‘gemaakt’ die gekenmerkt worden door een hoogst ingewikkeld patroon van eerste, tweede of derde keuzen, twijfels, uitstel, terugkomen op eerder gemaakte keuzen,... De trajecten die zo ontstaan zijn beslist niet meer beperkt tot een kleine mannelijke fractie binnen de hoge milieus, maar zijn inmiddels verspreid over alle sociale milieus en gelden voor beide geslachten.

De belangrijkste conclusie ten aanzien van keuzen van jongeren inzake werk en gezin, heeft betrekking op de grote diversiteit aan keuzen die jongeren maken in de periode na het verlaten van het voortgezet onderwijs. Jongeren switchen in de loop van 10 jaar tussen, moderne en traditionele keuzen en twijfels in welke combinatie dan ook. Jonge vrouwen beginnen al vroeg voor – en nadelen van te maken keuzen tegen elkaar af te wegen; zij worden hiertoe min of meer gedwongen door de nieuwe eisen van zowel de arbeidsmarkt als ten aanzien van het modern ouderschap. Ook jonge mannen reflecteren over hun toekomstige rol als vader, maar zij schuiven de keuzen voor kinderen en de bijhorende organisatie van zorgen en werken zo ver mogelijk naar achteren in de tijd.